

489590

ANUL VI

NR. 55—56—57

1937

IAN.—FEBR.—MART.

GÂND STRĂJERESC

Revistă de Cultură și Educație Națională pentru Tineret

Director: Tiberiu P. Slătineanu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Măria Sa Marele Ducele Mihail
de Alba-Iulia**

Direcția, Redacția și Administrația Centrală

CLUJ

Strada Regală Nr. 1

Biblioteca Universitară „Regina Elisabeta”

Cluj, 1937

1115/1937

»GÂND STRĂJERESC«

revistă lunară pentru fineret, apare sub îngrijirea unui
Comitet de Direcție

Sediul Central: Cluj, Str. Regală 1

Direcția Centrală:

Director g-ral: Tiberiu P. Slătineanu

Secretar g-ral: Zeno Macavei

Red. responsabil: Farm. Sabin Petrilla

Redacția Centrală:

Prim Redactor: Romulus Străuț

Secretar: Emil Rombescu

Redactori permanenți: Zeno Macavei; P. Severin; C. Coastă; I. Florescu;
I. Nemeș; I. Voștinar; I. Ciuca; E. F. Paltin

Administrația Centrală:

Prim Administrator: Iuliu Nemeș

Secretar: Ion Florescu

Administratori: Gh. Gordan; Alexandru Pinteau; D. Pană; S. Dumbravă

Sedii Regionale:

Arad, — Bul. Eroului Necunoscut 8

Director Regional: Tiberiu Dragoș

Secretar: Sever Codreanu

Redactor Șef: Zeno Irimescu

Ad-ior Șef: I. D. Dobrescu

Reprezentanțe Regionale:

Nr. 1 L. M. N. — Ilie Moț

Nr. 2 L. C. B. — Ion Slavici

Nr. 3 S. N. B. — Ștefan Codreș

Nr. 4 L. I. B. — Aurel Morariu

Cluj, — Str. Regală 1

Director Regional: Ion Voștinar

Secretar: Ovidiu Muntean

Redactor Șef: Ionel Ciuca

Ad-ior Șef: Alfred Blassy

Reprezentanțe Regionale:

Nr. 1 L. C. A. — Nic. Leția

Nr. 2 L. G. B. — Iuliu Nemeș

Nr. 3 L. R. M. — Florența Giuglea

Nr. 4 L. P. I. — Gabriela Romanovici

Nr. 5 S. N. F. — Elena Bogăteanu

Nr. 6 S. C. F. — Any Câmpian

Nr. 7 S. C. B. — Alex. Pinteau

Reprezentanțe Centrale:

Alba-Iulia: Aurel Crișan

Bacău: Popa Roman

Bocșa-Mont: I. Bojâncă

Bolgrad: N. Apostolof

Brașov: Elena Mișăilescu

Buzău: Nicolae Mărgărit

Caransebeș: Ștefan Târziu

Carei-Mari: Băbușiu C.

Făgăraș: M. Modarcea

Focșani: Paul Mironescu

Gheorgheni: G. Pandelescu

Huși: Claudia Teodoru

Iași: Antoaneta Ionescu

Ismail: Olga Cresiv

Lipova: Petru Ștefca

Lugoj: Popescu Cecilia

Năsăud: Ion Coman

Oravița: Pavel P. Bellu

Orhei: Grigore Barcaroiu

Sănnic.-Mare: B. Pântea

Sibiu: Bencția N. Veturia

Timișoara: V. Demian

Turda: Balint Octavian

Căutăm reprezentanți și colaboratori farnici în toate
părțile țării. Cererile se vor trimite Direcției Centrale

Intr'al 6-lea an

Credință și muncă pentru Țară și Rege, este îndemnul care ne conduce la deplina desăvârșire a faptelor noastre. Spiritul nostru pătruns de acest nobil îndemn, ne face să privim întotdeauna încrezători în viitorul tineresc care nu poate fi pângărit, de slăbiciunile cari ne pândesc la fiecare pas în viața noastră de toate zilele.

Revista noastră intră în al șaselea an de viață prin numărul de față. Cu un început extrem de modest, totul eșit cu concursul și îndemnul câtorva conducători și tineri, editat abia în câteva sute de exemplare, cu o încredere care justifică dragostea de muncă și prosperare.

Cu sfârșitul fiecărui an ni-s'a spus să mergem tot înainte; iar acum cunoscând toate greutatețile, dar și bucuriile elanului și dragostei de muncă, pornim din nou de sub teascurile tiparului în mai multe mii de exemplare, exemplare ce vor duce gând și slovă curată și recreatoare în mijlocul tineretului conștient, — cu un avânt nou și cu atât mai vărtos că ne stau în față tot mai frumoase perspective de muncă și colaborare de îndeplinit.

„Tinerii, în schimb, care vor urmări număr de număr, revista noastră, se vor încredința că ea le va deveni pe ne-observate un adevărat amic, care va ține

mult la prietenia lor și că fiecare va putea trage foloase reale pentru desăvârșirea sa sufletească și a muncii lui constructive". Iar noi cei grupați în jurul acestei reviste, acordând prietenia noastră departe de orice gânduri ascunse, vom da o atenție tot mai mare problemelor de formare al adevăratului caracter demn unui tânăr.

Ceea ce ne conduce este: iubirea de Neam, Țară, și Rege; dorința de cultură, muncă desinteresată și dragoste față de aproapele nostru.

Avem încredere deplină în viitorul nostru, bazat pe o activitate rodnică de cinci ani de zile, destinată tineretului și trimitem cu această încredere revista „Gând Străjeresc” tuturor prietenilor noștri și tuturor aceluia care iubesc tineretul și împreună cu ei munca pentru tot ceace e frumos și în progres.

T. P. Slătineanu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un gând al meu

Toate gândurile mele
Ce l-e port ziua și răg
Se preschimbă
seara'nstele
Și o'ntreabă de-i sunt drag

E luceafăr, depărtării
Cu aceeaș tremurare,
Atârnat în fundul zării
Nu-mi dă nici-o
îndrumare

Mi-a șoptit aseară vântul
S'o gândesc și s'o prefer;
Imi privesc o clipă gândul
Ce-i aprins mai tare'n cer...

Mereu apar în altă lume
Clipe rând pe rând,
Așa va trece fără nume
Și clipa mea de gând...

Petru Farago-Cluj

Peste meleaguri istorice

După mai multe zile de vecinică înțelegere ne hotărâm să facem o excursie la izvoarele „Someșului Cald.” Ne pregătim și într-o zi anumită ne adunăm la casa unuia dintre camarazi, de unde trebuia să plecăm.

Era o zi călduroasă a luni lui „Cuptor” nume impropriu dat în regiunea mea, când cinci tineri alunecau ușor pe un drum îngust al muntelui „Dealul Lupilor” după ce înainte poposisem la unul din izvoarele dealului numit al „Curuților.” Cum mergeam mai mult meditănd îmi trece prin minte povestea auzită dela un moșneag despre „o vizită” inopinată a Curuților în comuna Mărgău. Imi amintesc bine cu câtă duioșie, imbibată cu o oarecare groază îmi spunea moșneagul isprăvile lor. Printre altele îmi arăta felul cum maltratau locuitorii, cum le luau tot ceea ce agoniseră până atunci, cum se refugiau în pădure, unde pe niște pietre încălzite în foc își coceau pâinea (în fuga lor luau diferite lucruri necesare vieții ca: făină, haine etc).

Partea care a avut un răsunet în sufletul meu de copil a fost felul cum oamenii aceștia chinuiau femeile și copiii.

Înaintasem mult. Drumul începuse să urce în timp ce noi spumeam întâmplările mai nostime din cursul anilor de școală. Era multă veselie și râs. Dela un timp urcușul greoiu, osteneala și gândurile ne făcură să încetăm din ce în ce veselia și râsul, devenind aproape muți. Nu mai vorbeam nici unul. La o mică distanță printre brazi, se vedea punctul culminant al potecii. Fiecare căutam să dăm impresia de veselie, avută la început. N'am reușit. În vârf poposim puțin și apoi ne grăbim să ajungem cu ziuă la prima stațiune, indicată în program. Ajungem în sat. Era Belișul. Un sat de munte așezat dealungul Someșului Cald. Aici mergem la un vechiu prieten al meu, care ne primește cu multă bunăvoință, deși venisem ca la un vecin. În jurul satului este o privese minunată, pe care o admirarăm mult. Imi atrage atenția într'un colț singuratec un castel învechit de ploi și de timp, neglijat și misterios. Pe timpul dominației maghiare era reședința de vară a grofului Urmancsy. Asupra castelului se abătuse pedeapsa lui Dumnezeu și blestemul familiilor celor „Patruzeci și cinci de mucenici” care în 1918 fuseseră în parte omorâți, iar în parte răniți, ca apoi să fie aruncați în jeratecul ce se făcuse prin arderea depozitelor de cherestea din apropierea râului. Acesta-i castelul care a adăpostit cei 200 de călăi aduși de grof ca să se-

cere și să ucidă pe „Moți”, stăpânitorii de veacuri ai munților Apuseni. N'a reușit căci vitejia și jertfa de sânge a „Moșilor” a triumfat. Strigătul de răzbunare a „mucenicilor” a ieșit din cenușa rămasă de pe urmele lor, ca să urmărească pe ucigaș toată viața. A căutat să fugă de răzbunare, dar a fost în zadar, încât în una din zilele toamnei anului trecut s'a sinucis pe sălile parlamentului din Buda-Pesta. „După faptă și răsplată”. Pentru orice faptă în contradicție cu legile umane, naturale și constituționale sau cu morala așa de superioară a lui Isus Cristos se primește mai de vreme, sau mai târziu pedeapsa. Numai simpla muștrare de conștiință, poate să-ți aducă nenorocirea pentru întreaga viață. Dacă toți oamenii ar fi convinși de necesitatea însușirii morale creștine, nu s'ar comite atâtea greșeli în contradicție cu lozinca propovăduită de Mântuitor „să iubim pe aproapele nostru”. Chiar dacă ne-o însușim nu e destul, căci trebuie arătată prin fapte, nu prin vorbe. Fapta rămâne și vorba sboară.

În sfârșit sosi și noaptea. Totul era cuprins într'un profund întunec, în care lucrurile păreau adoptate mediului, de veacuri. Norii groși ce întunecau împrejurimile ne lăsau o adâncă îngrijorare. Ne culcăm cu gândul

Lumina difuză dela orizont dădea semnalul ivirii zorilor, când noi părăsim cu puteri noi satul, care lăsase în sufletul meu o vie amintire a măcelului din 1918.

Ne îndreptăm în susul râului. Păsările ne înveselesc cu cântecele lor, iar căderea înceată a râului din piatră în piatră, ne dădea impresia unei sinistre orchestre, a triburilor sălbatice din mijlocul pădurilor africane. Cărarea pe care mergeam era îngustă și se ținea mereu de malul râului, încât adesea dădea în apă.

Pe nesimțite ajunserăm într'un mic sat, tipic de munte, Giurcuța de Jos. M'a mirat mult felul cum răspundeau sătenii salutului nostru, cu un ton blajin și plin de sinceritate, dela care mulți ar trebui să ia învățătură.

Trecurăm și ne oprirăm în cealaltă margine a satului unde pe iarba încă umedă, așternurăm un prânz bogat, din care, cât ai clipi din ochi, nu mai rămase nimic.

În stânga noastră o apă, limpede ca de cristal ne chema la ea, nu ezitarăm mult și ne hotărâm să facem o baie, care din ferice dură cam mult. O terminarăm.

După o oră de drum ajungem la un cătun compus din câteva case, așezate fără nici o rânduială . . . Era un sat de munte. În apropierea lui un deal lipsit de pădure, având numai urmele ei, mă făcu să întreb un copilaș de numele acestui deal. Copilașul îmi spuse că se numește „Scorăcetul”. Tresării și mă uitai cu o privire fixă în ochii copilașului, din cari citeam scena trădării celor „trei” moți, care pentru o viață mai bună a fraților lor, și-au

vărsat sângele și s'au răsculat ca mai apoi să fie răpuși de lanțul asupririi maghiare.

În pădurea „Scorăcetului” au fost prinși de sătre „husarii” locotenent-colonelului Kray, Nicolae Ursu al Floarei zis „Horea”, Gheorghe Crișan și Ioan Oarză zis „Cloșca” în ziua de 27 Decembrie 1784, trădați fiind de niște pădurari (gornici) din partea locului. Pădurarii au fost ademiniți de „arginții lui Iuda” și amenințați cu moartea. Aceasta poate constitui o dovadă plauzibilă de felul vieții „Moșilor” și în general a Românilor din Ardeal, căci sigur că dacă aveau un trai îndestulător unei vieți modeste, nu-și trădau frații. Dovada este cu atât mai puternică cu cât au fost conduși de un îndrumător sufletesc al satelor. Muștrarea de conștiință s'a alarmat și a pus stăpânire pe sufletul lor, așa încât unul dintre ei a fost silit să treacă în Muntenia, ca să se pocăiască, pentru ași trăi restul vieții retras într'o mănăstire. Răzbunarea a fost simțită și de familiile celorlalți trădători, priviți fiind cu dușmănie atât de consăteni cât și de străini.

Căutarăm să ne continuăm drumul, dar o ploaie ce se pornise atunci, ne face să renunțăm la restul excursiei, încât după o scurtă ședere în acest sătuleț de munte ne vedem întorși spre casă. Drumul ce ne conducea fusese bătut de una din cetele lui „Avram Iancu” ce se ducea spre „Vidra de Sus”.

BCU Cluj / Central Gheorghe Capota-Tg. Mureș

Lumini ce se sîng

*Pe blondele-ți plete, lumina de vis
Se lasă din raza de lună
Și stelele toate, splendid paradis,
Coboară să-ți facă cunună.*

*În părul tău blond, coboară azi stele
Frumos luminându-l în nopțe,
Și eu îl admir cu gândurile mele
Ce trist te recșeamă în șoapte.*

*Lumini ce se sîng din cerul albastru
Coboară din stele în păr auriu.
E palida lună, e trist acest astru
Și trist sunt și eu că vreau ca să-l am
și vreau ca să-l țin.*

E. F. Palfin, Dela-Mare

Lumina sufletului

Ca fiii luminii să umblați Ef. 5, 8

»Secolul XX este secolul luminii.« Așa este botezat secolul în care trăim, ori de câte ori vr'un orator, vorbește referindu-se la progresul mare ce l-a făcut omenirea în acest răstimp, de aproape jumătate veac. ~ Și pe drept cuvânt așa este. Creierul uman, s'a luminat într'atâta încât a iscodit lucruri ce înainte cu câțiva ani, era o nebunie numai a presupune că ele pot să existe, așa încât azi fiind înfăptuite, simt o mândrie pl. biet »microdeus« ul de om.

Dar să întoarcem n. fila. Oare cum stăm cu lumina sufletului? Este ea tot așa de viu arzătoare? Răspunsul sincer și potrivit acestor întrebări nu va putea fi altul decât un hotărât: Nu! Ea este în raport invers proporțional cu lumina minții omului din sec. XX. Pe măsură ce, cea dintâi a crescut, cea de a doua s'a micșorat. Acest raport anormal dintre lumina minții și cea a sufletului, se datorește, nu faptului că s'ar exclude una pe alta sau că între ele nu ar putea să fie un raport direct proporțional, ci faptul că omenirea n'a știut să mențină acest raport armonnic, căci ocupându-se de cea dintâi a început să neglijeze pe a doua, până ce astăzi, lumina sufletului, lumina lui Hr. d'abia mai licărește ca o opaiță săracă în sufletul omului ce tot mereu se instrăinează de adevărata lumină, fără care, lumina minții nu aduce foloase reale, și deci n'aducând foloase, numai este lumină ci întunerec. ~ Rog cetitorii acestor rânduri, să nu mă creadă drept un răsvrătit împotriva științei lumini de azi, că nu numai că nu sunt ci o prețuesc și o doresc dar sub patronajul lui Hr. căci numai așa va da roade bune pentru om. Mai ales în zilele de acum, când vrăjmașii lui Hr. constituiți în diferite partide subversive și societăți oculte ca: franc masonerie, comunism, fronturi populare etc. luptă cu orice preț să-l înlăture cu orice preț lumina cea pururea fiitoare ca să întroneze întunerecul satanei, suntem datorii să facem ca lumina lui Hr. să ardă mai tare în candela sufletelor noastre ca să topească toată răutatea ce ne-ar separa într'u alta. ~ Este îmbucurător faptul că la alcătuirea programului străjeresc se țin cont și s'a pus preț și pe educarea morală-religioasă a tineretului, atunci când între alte puncte, la orice manifestație străjerească este și un text biblic, drept cheazășie și principiu de urmat în viață.

Acel ce scrie aceste rânduri — având în comună străjerie — am avut prilejul să constat cu plăcere cât de armonios se împletesc educarea: fizicului, minții și sufletului, în această organizație. Mai elocvente sunt roadele cari încep să se arate. În afară de unele înfăptuiri practice de utilitate publică, tineretul este mai disciplinat în vorbă și faptă și par'că înțelege mai bine cuvintele Dumnezeescului Ap. Pavel: »Ca fiii luminii să umblați.« Gh. Balta preot, Covăsiș—Arad

A D I E R I . . .

*Adieri
prin frunzișuri se strecoară
Legănări
sunt în liniștea de seară.
Melodii:
șoapte duse'n depărtare,
Argintii
frunzele-s în tremurare.
Și scâncesc
somboroase doar sub lună...
...Ațipesc
cu zefirii împreună...*

Petru Sfetcă—Lipova

Crâmpee din vacanță

— Din jurnalul unui comandant străjer —

În decursul lunilor de vară ale anului 1936, în baza prevederilor legii O. E. T. R., toate coloniile de recreație, taberile de instrucție, etc. organizate cu tineretul între 7-18 ani, au fost obligate a aplica un program străjeresc, fapt pentru care Secretariatul a numit câte un comandant, dintre acei care au acceptat de bună voie să-și sacrifice o parte din timpul liber în folosul instituției și al tineretului. Fiind și eu dintre aceștia, zorii zilei de 30 Iunie 1936 m'au surprins în trenul Arad-Tișoara-Oravița numai ochi, pentru a nu scăpa ceva din frumusețile priveliștei, ce se întinde de o parte și de-alta a liniei. Deși drumul a fost destul de lung, oprirea trenului în gara Oravița, m'a făcut par'că să regret că nu merg mai departe. Incercând sentimente de naufragiat, — într'un taxi — am străbătut cei 5 Km., până la vila „Banația” unde se găsea instalată colonia de recreație a liceului rom. cath. german din Tișoara, în mijlocul căreia aveam să-mi petrec o lună din vacanță.

Așezarea măiastră a vilei, într'o regiune cu păduri de brad și fag, m'a cucerit dela prima vedere și orice urmă de oboseală mi-a perit îndată ce întâlnesc pe conducătorii coloniei: Prof. Dr. Ioan Wereș dir., Oskar Jaeger, Ștefan Fasl și Matei Weber, oameni tineri, plini de avânt — și mai presus de toate, — cu foarte multă dragoste față de elevii lor. Câteși patru germani din Banat, vorbind o românească îngrijită îmi dau relațiunile necesare și mă asigură că aici voi găsi un mediu plăcut și în același timp propice misiunii mele, în timp ce pensionarii coloniei — 32 elevi ai liceului „Banația” — își continuau nestingheriți jocul pe pajiștea verde, din dosul vilei.

În rândurile ce vor urma în numărul viitor al acestei reviste, voi încerca să-redau împreună cu câteva imagini o parte din momentele mai însemnate trăite în colonie și să fixez anumite adevăruri cari nu trebuie să ne scape atunci, când vorbim de o parte din minoritățile țării noastre.

— Va urma —

Inv. Ion Vărtaciu, Covăsinț—Arad

† Ilie Gh. Cornea — Ion Badea

10 Mai 1916—12 Ian. 1937

Nu-ne vine nici acum să credem, că acel ce a fost unul dintre cei mai prețioși colaboratori ai revistei noastre și că acel ce fusese „badea Ion”, cum îi plăcea lui să-și zică, acum nu mai este printre noi.

Vestea jalnică a încetării lui subite din viață, ne-a venit din partea scumpului său părinte, George Cornea; care ne răspunde în locul fiului său, căruia îi cerusem colaborarea pentru numărul de față. Dar răspunsul a fost prea dureros . . . iată-l:

. . . „onorată redacție, cu lacrimi în ochi vă răspund la epistola dumneavoastră și cu mulțămita eu George Cornea, tata lui fiii iertat Ilie Cornea, colegul dumneavoastră, a murit în 12 Ianuarie și s'a înmormântat în 14 Ianuarie. Fie-i țărâna ușoară, fie lăudat bunul Dumnezeu. Am pierdut o muncă mare sigur și nu-i nici un folos de ea, nu-i ce face. Rămas bun. Rugați-vă bunului D-zeu pt. el” . . .

Ilie Cornea, s'a născut la 10 Mai 1916, pe plaiurile mănoase din județul Arad, în comuna Chisăndia. Părinții săi, țărani de frunte ai comunei, mai aveau o droaie de copii, toți învățați, precum doriseră și pe el să-l vadă. Astfel, cursurile primare copilul Ilie, le urmaseră în comuna sa natală. Terminând cu bine cursul primar, părinții săi îl dădură la liceul din Arad. Ilie era însă o fire slăbuță ca fizic și prea mămos. Așa că ~~pe timpul an~~ ~~în~~ ~~inbolnăvindu-se~~, ~~il~~ ~~în~~ ~~trărupse~~. Pentru a fi mai aproape de casă și pe placul lui, părinții săi îl reduseră la școală, și-l înscrisă la liceul ortodox din Brad. Aici urmă cursurile an de an, până anul trecut în Iunie când termină cu f. bine clasa opta, luând premiul întâi. De altfel în toate clasele luate tot primele premii.

Sfârșitul liceului însă îi aduse, atunci când se credea și el mai fericit, și un sfârșit dureros căci își pierdu pe iubita și neprețuita lui mamă, care luptase cu toate greutățile, numai să-l vadă pe „Ilie mamă” al ei, om cu stare. Moartea mamei lui îl zdruncină atât sulețește cât și fizește.

Această năpastă dureroasă, asupra prietenului nostru și harnicului colaborator al acestei tinere tribune, el o presimțise încă cu câteva luni înainte, fiind din zi în zi tot mai îngrijorat, noi atribuim această schimbare examenului de bacalaureat care se apropia. Dar nu, era cu totul altceva.

Astfel, abia după moartea mamei sale ne-am putut da seama de adevăratul înțeles al versurilor sale, din poezia „Primăvara” publicată în revista aceasta, în nr. din Aprilie 1936, în care se exprima:

„Cer senin și flori pe coastă,

„Au ieșit căci „Dochia baba”

„Toporași și ghiocci,

„S'a dus cu zilele ei.”

Intr'adevăr, el avusese iluzia unei morți, căci în momentul creării acestei poezii era extrem de trist, iar acel „flori pe coastă” prea era a îngropăciune. În partea ultimă a strofei întâi, era întru'câtva precisă.

P. S. S. Nicolae, Episcopul Clujului

în vizită canonică la școlile secundare din Cluj

În cursul luni Febr. a. c. P. S. S. Nicolae Colan, Episc. Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, a ținut de cuvîntă să viziteze toate școlile secundare din Cluj. Astfel rînd pe rînd le-a vizitat pe toate, rămânînd deplin mulțumit de activitatea depusă de profesori în răspunzătoarea lor misiune de părinți sufletești. De asemenea a fost mulțumit de întregul tineret, care își ia în serios misiunea de a se cultiva și desvolta, sufletește și trupește, în spre binele Neamului și Țării, adăpîndu-se în întregime la noul crez „Credință și muncă pt. Țară și Rege.”

P. S. Sa peste tot locul, pe unde a trecut, prin vorba Sa caldă și duioasă, de mare dascăl, a lăsat o dără de lumină puternică, care va ține conștiente sufletele tineretului. Prețutîndeni a povățuit pe tineri să iubească și să cinstească, pe cele două mame ale Neamului românesc: Biserica și Școala.

Prin cuvinte, pline de dragoste, a arătat P. S. Sa, de ce iubește atît de mult tineretul; astfel P. S. Sa a spus că a avut norocul să povățiască și să învețe generații, dela cele mai tinere și până la cele mai mature, ocupînd treptat, toate treptele dascălești dela profesor și până la decan al teologiei din Sibiu, până a nu fi ales din mila lui Dumnezeu conducător în locul pe care-l deține.

P

Realizările O. E. T. R.-ului în anul 1936

— Expunerea dlui maior adjut. Teodor Sidorovici, secretar O. E. T. R. —

Sâmbătă 30 Ian. a. c. s'a ținut la Palatul Regal din Cal. Victoriei, Consiliul Superior de Îndrumare O.E.T.R. sub înalta prezenție a *M. S. Regelui, Marele Străjer al Țării.*

La această ședință importantă au luat parte membrii guvernului cari intră potrivit legii în componența acestui consiliu, precum și conducătorii O.E.T.R.-ului. - D. maior adjut. *Teod. Sidorovici*, secretarul consiliului superior a făcut o documentată expunerea realizărilor din anul 1936, din care cităm:

„Anul 1936 va fi înregistrat în istoria mișcării de îndrumare a tineretului, ca an de statornicire a principiilor ce stau la temelia ace-

stei instituții fundamentale a Statului nostru și în același timp, an de verificare a puterilor mereu crescânde, constatate la generația ce se ridică, puteri declanșate prin avântul pornit dela Supremul Comandant și Mare Străjer al Țării, *Majestatea Sa Regele Carol al II-lea*.

Ecoul faptelor străjerești în slujba ridicării satelor, promovarea sentimentului național și patriotic, crezul vieții morale în cadrul religiei de Stat, cultul Dinastiei, cultul muncii adevărate, stabilirea ordinii și disciplinei atât necesară viitorului cetățean, respectul autorității, practica și reinvierea datinilor strămoșești, toate aceste pietre de temelie ale națiunii, au avut darul să ne așeze în concertul popoarelor din jur la locul de cinste pe care-l merita.

Inaltele vizite ale Conducătorilor de State aliate, precum și numeroasele delegații de reprezentanți ai organizațiilor străine și ai presei, ne-au situat, în urma constatărilor făcute, în rândul țărilor unde problema tineretului a devenit într'adevăr o problemă de Stat.

Roadele timpurii ale Străjerismului care s'au evidențiat din plin, deși ne găsim abea în al doilea an de activitate, precum și strălucitele manifestări ale tineretului de sub egida O. E. T. R. ne îndreptălesc a solicita mai departe Inaltul gir al Majestății Sale în slujba căruia ne găsim cu toții, precum și spiritul și colaborarea distinșilor Demnitari ai Țării, cu ajutorul cărora am putut

realiza o parte din măreața operă pornită dela Acel ce reprezintă interesele superioare ale Țării.

Cu sentimentul curat al datoriei împlinite, Secretariatul O. E. T. R. are cinstea de a vă arăta pe scurt înfăptuirile mai de seamă din cursul anului 1936.

Biblioteca, regulamente, studii, programe, Centrale de îndrumare, Publicațiuni, presă, ora de radio, concursul pt. literatură, broșuri de propagandă, conferințe, expoziții, filme, reglementarea educației fizice, problema juridică, a diferitelor organizațiuni, problema sanitară care să inițieze pe străjeri în practica regulilor igienice la sate, formarea comandamentelor al căror număr este în prezent de 3788 cu un total de 485.228 străjeri organizați, sărbătorirea zilei de 8 Iunie, legăturile cu tineretul Micii înțelegeri, colonii; colaborarea cu echipele studențești, activitatea organizațiilor componente, problema conducătorilor de unități, raportul cu Ministerul Educației Naționale, etc.

Din cuprinsul prezentei dări de seamă se desprinde Inalta solici-tudine a Majestății Sale Regelui, pentru izbânda operei de pregătire a tineretului, la gestul căruia s'au asociat toți sftnicii Tronului, deținători ai puterii în Stat.

Secretariatul O. E. T. R., cere Inalta îngăduință de a aduce Marelui Străjer expresia celui mai cald sentiment de profundă recunoștință, punând la picioarele Tronului întreaga energie a tineretului român din marea falangă a străjerilor. Ține de asemenea să a-

ducă respectuos omagiu d-lor miniștri conducători ai departamentelor, ce ne-au dat un neprecupețit sprijin în activitatea desfășurată, rugându-i să ne acorde acelaș sprijin și în viitor.

Aducem mulțumiri diferitelor instituțiuni cari au înțeles să colaboreze cu noi pentru atingerea aceluiăș ideal.

Increzători în destinul poporului românesc prin Inalta oblăduire a Măjestații Sale, Regele Pedagog al Neamului, vom merge fără șovăire pe drumul faptelor grăitoare în slujba izbăvirii naționale, neprecupețind nici un sacrificiu pentru izbânda crezului nostru străjeresc: *Credință și muncă pentru Țară și Rege!*

Comandantul falângii străjerești

În cadrul ședinței O. E. T. R.-ului, din 27 Ian. a. c., pentru desăvârșirea organizării pe bază de comandament unic a tineretului, D. maior adjut. *T. SIDOROVICI*, secretar O. E. T. R. aduce la cunoștința tuturor Inalta dorință a M. S. Regelui, care odată cu unirea cercetășiei cu străjeria, a fixat la comanda falangei străjerilor pe d. prof. *Șt. Șoimescu*, ad-tor g-ral al casei școalelor.

D. prof. dr. *Șt. Șoimescu*, comandantul falângii de străjeri, răspunzând conducătorilor O. E. T. R., spune între altele: „Am fost cinstit cu una dintre strălucitele investiții care vine dela Suveranul-pedagog al Țării.

Consider o mândrie pentru mine comanda ce mi s'a încredințat. Din această Inaltă atenție, voi înțelege și răspunderea față de instituția îndrumătoare de tineret. Cercetășia a fost leagănul de visuri tinerești pt. M. S. Regele ca Prinț Moștenitor, iar Străjeria este forma nouă a crezului de muncă cu specific național potrivit vremurilor ce trăim.

Înțeleg să fiu în comandamentul ce mi s'a încredințat, cel dintâi la datorie lucrând în spiritul devisei: „Credință și muncă pentru Țară și Rege.”

25 ani dela înființarea Soc. Sportive „Gloria” din Arad

Zeno Irimescu

Triste au fost clipele și prin grele suferințe au trecut românii din Ardeal, când a luat ființă una dintre cele mai vechi societăți sportive din țară, anume „Gloria” din Arad. Se împlinesc anul acesta, 25 ani dela înființarea ei. Pentru aceasta vrednicii de laude — conducătorii „Gloriei”, au hotărât cu acest prilej, să dea o cât mai mare importanță evenimentului, prin diferite manifestațiuni. Aceste manifestațiuni s'au inaugurat deja în luna Ianuarie, printr'o ședință solemnă prezidată de d. ministru de vânatoare Mocsonyi, la care au luat cuvântul pontifii sportului românesc din Arad, în frunte cu dl. profesor Nestor Blaga.

În continuarea manifestațiilor anului jubilar, s'a aranjat o serată dansantă — foarte bine reușită unde și-a dat întâlnire tot ce are Aradul mai românesc și select.

Urmează matchurile de football despre care vom vorbi cu altă ocazie. Ținem să precizăm că în vederea acestui turneu conducerea duce tratative cu o echipă din Jugoslavia, una din Cehoslovacia și cu Venus din București. În ședința festivă dela începutul lui Ianuarie, dl. dr. Stoinescu luând cuvântul a spus printre altele, despre trecutul „Gloriei”, următoarele:

„Scriam anul 1911. Iubeam sportul și eram și eu însumi un sportiv devotat. Lucram cu mult zel la Societatea ATE, — dar numai în ramurile de gimnastica și atletică. Venisem acasă din Austria, unde-am studiat minunata asociație a

„Socolilor” Cehi și Polonezi și efectele acestei asociații. Am dezvoltat o vie propaganda aci în Arad și în Cluj pentru înființarea unei societăți similare la noi Românii din fosta Ungarie. Prietenii mei Sava Se-vici, Remus Moldovan și alții,

s-au alăturat cu însuflețire acestei mișcări și astfel înjghebarăm întâia societate română de gimnastică athletică aici în Arad.

Dar pe de-o parte, pentru că nu aveam sală de gimnastică, pe de altă parte, pentru că tineretul a început să se însuflețească tot mai mult pentru fotbal, — la stăruința tineretului de atunci, care lucra răzleț la diferite societăți de fotbal maghiare, — și în urma propunerii regretatului Atanasiu Demian, am hotărât să abandonăm de-o-cam-dată gimnastica și atletica și să înființăm o societate de fotbal, care nu reclama nimic altceva, decât 11—15 tineri devotați și o minge, precum și un teren plat, de care, în jurul orașului am avut destule.

Întâii membrii activi ai societății noastre au fost: d-nii căpit. Ambruș Romul, Arădan Gheorghe, Arădan Mihai, Căpitan Bodea D-tru, Bota Aurel, Dobrău Gheorghe, Ciungan Aurel, Ferdinand Gheorghe, Lazăr Ilișie, Moldovan Saain, Morar Gherghe, Dr. Nichin Ioan, Dr. Petrilă Petica, Popovici I. maior Rusu Virgil, Șirian Ioan, Turcu Aurel și alții, cari î mi scapă din memorie.

Echipa noastră s'a pus serios pe muncă. Până ce era să aflăm ospitalitatea la careva societate maghiară, băieții noștri î-și făceau antrenamentul pe izlazul orașului de lângă cimitirul de

jos, având să lupte aci cu mizeriile și canatoarele „vigiului”.

Paralel cu această activitate, o mână de intelectuali din Arad, în frunte cu Dr. Romul Veliciu, Dr. Gheorghe Crișan, veșnic tânărul Iosif Moldovan și alții, au studiat felul organizării acestei societăți. Problema nu era de loc ușoară. În sfârșit, ne-am oprit asupra soluției: Vom încerca să obținem aprobarea unor statute ca persoană morală independentă, iar dacă aceasta nu ni-ar succede, vom înființa societatea noastră în cadrele și sub scutul Asociației pentru Cultura Românilor din Ardeal și județ, care avea personalitate juridică din vremuri mai bune.

Astfel trecuse anul 1912, în care, sub denumirea „Tinerimea Română Sportivă”, se realizase de fapt întâia societate română din Arad. Chestiune organizării de drept și numele definitiv au fost pentru noi chestiuni secundare. Comitetul nostru actual a fost de credința, că realizarea de fapt a fost adevăratul moment al întemeierii. Acesta este motivul, că s'a fixat serbarea pe anul 1937 și nu pe anul 1938.

În sfârșit — la 24 August 1913 am ținut adunarea generală de constituire în sala de lectură a Asociațiunii Arădane, — actuala sală a consiliului parohial ortodox român. Aci s'au fixat denumirea și statutele societății noastre. Întâiul

— Va urma —

Zeno Irimescu—Arad

REVISTA
GÂND STRĂJERESC

ADMINISTRAȚIA CENTRALĂ

CLUJ

Str. Regală Nr. 1

Scutit de
timbru conf.
Ord. Dir.
Gen. P. T. T.
Nr. 202.446
din 1934.

2 ex.

13. APR. - 1937
Biblioteca

Universității

Cluj

Editoriale

1. Orice fel de reclamații se vor adresa Direcției Revistei noastre, în curs de 15 zile după apariția fiecărui număr. Reclamațiunile sosite după această durată nu sunt luate în considerare.

2. Cei ce doresc a colabora la revista noastră, sunt rugați a se conforma Statutelor Revistei noastre. — Scrierile care nu îndeplinesc condițiunile Statutelor nu sunt luate în considerare. Statutele Revistei, se trimit la cerere contra sumei de 6 lei, trimisă în mărci poștale.

3. Articolele se pot trimite în plic deschis, francat cu 1 leu postal și 0,50 aviație. Francați bine scrisorile când au o greutate mai mare de 20 gr., ca să nu tim taxați dublu noi.

4. De urgență rugăm pe toți cei ce au consimțit și au primit Revista noastră însă nu ne-au achitat abonamentul, să

binevoiască a ni-l achita. În caz că nu ne vor achita restanțele, îi vom trece la lista neagră.

5. Deasemenea rugăm pe toți reprezentanții noștri să ne trimită costul exemplarelor vândute și restul exemplarelor neplăstate, în cel mai scurt timp.

6. Nu pot încasa sume pentru noi decât persoanele care posedă legitimații eliberate în regulă de Direcțiunea Revistei noastre.

6. Costul abonamentului anual este de 60 lei pt. tineri și particulari; 120 lei instituții, soc., etc.; și 1000 lei de sprijin.

8. Numărul viitor va fi închinat „Primăverii”. Manuscrisele compuse de acord cu această cerință se primesc până la 15 Aprilie a. c.

Lista neagră

În acest loc vom trece, începând cu numărul viitor, numele tuturor celor ce nu-și fac datoria de a ne achita abonamentul, deși revista o refuză. — Sperăm însă că nimeni nu se va lăsa să fie cunoscut ca neplătic.